

Mojmírovčan

- NEPREDAJNÉ
- ROČNÍK XXIV.
- ČÍSLO 11
- NOVEMBER 2018

Časopis obce Mojmírovce

- Príhovor
- Pozvánky
- Samospráva obce informuje
- » Z rokovania OZ
- » Zmeny vo VSS
- Zaznamenali sme v obci
- » Cedronský beh
- » Mojich 77 bylín
- » Fialky v okne, vôňa kuchyne
- Zaznamenali sme
- » Seniori na zájazde
- » Poďakovanie darcom krvi
- » MC Urmínček
- » Jeseň v MC Urmínček
- Zo života škôl
- » Divadielko Svetielko
- » Európsky týždeň športu
- » Športu zdar
- Z histórie obce
- » Cholerový pomník
- Regionálne múzeum Mojmirovce
- » Akordeón v múzeu

Titulka: **Kvety**

Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Zrnko múdrosti:

Nikdy nevysvetľujte. Priatelia to nepotrebujú a nepriatelia vám aj tak neuveria.

Leonardo Da Vinci

Mojou obcou sú
MOJMIROVCE

Vážení spoluobčania.

November - jesenné obdobie, ktoré symbolizuje aj jeseň života, ale aj spomienky na našich drahých zosnulých. V tento dušičkový čas si oveľa viac uvedomujeme pomínutelnosť pozemského života. V tomto čase častejšie ako inokedy navštevujeme cintoríny, s láskou i bolesťou upravujeme hroby, prinášame kvety a zapalujeme sviečky.

Sviece, ktoré zapalujeme na hrobach našich blízkych, ktorí odišli na večnosť, v nás symbolicky rozsvetujú nádej na večný život. V duchu sa prihovárame tým, ktorí už nikdy neprehovoria, lebo snívajú svoj večný sen. Stretnutia s našimi zosnulými bývajú rôzne. Ak s pietou zapalujeme sviečku na hrobe svojich rodičov, či starých rodičov, ktorí po krásnom, dlhom, prácou a láskou naplnenom živote odišli do večnosti, naše spomienky sú naplnené vďakou za všetko krásne, čo sme s nimi prežili a v myslí sa nám vracajú aj úsmevné chvíle. V našich srdciach prevláda pokoj a vďačnosť.

Smutnejšie sú však stretnutia pri hrobach našich drahých, ktorí nás opustili len nedávno, možno aj náhle a v pomerne mladom, prípadne úplne mladom veku. Ved' len ťažko sa možno zmieriť so smrťou človeka, ktorý miloval život a svojich blízkych, mal veľa plánov do budúcnosti, ktoré sa však už nikdy nenaplnia. Cintoríny sú miestom pokoja, rozjímania, návratov. Venujme svojim drahým zosnulým to, čo im môžeme venovať a čo jediné môžu od nás prijať - pietne spomienky.

Nech vás spomienky na vašich blízkych sprevádzajú počas sviatku Všetkých svätých a Pamiatky zosnulých.

Mgr. Martin Palka,
starosta obce

Na Hlavný cintorín po novom chodníku

Chodník na Cintorínskej ulici už počas Dušičiek bude môcť slúžiť občanom a návštevníkom Hlavného cintorína. Porovnať rozdiel si môže každý čitateľ sám (fotografie prinášame na strane č.3). Prostredníctvom obecného časopisu patrí poďakovanie rodinám **Liškovej, Taškárovej, Brezinovej a Korpásovej**, ktoré si zo svojich vlastných rodinných rozpočtov uhradili výmenu oplotení a spevnených plôch, aby tak prispeli k celkovej estetike uvedeného chodníka.

Poďakovanie patrí aj **Ing. Visolajskému** za navrhnutú úpravu a stavebné riešenie. Chodník zároveň bude slúžiť občanom aj pri návšteve kultúrneho domu.

Uzávierka čísla:
10. deň v mesiaci.
Adresa na zasielanie
príspevkov:
mojmirovcan@mojmirovce.sk

Mojmirovčan
- mesačník obce Mojmirovce
Vydáva: Obec Mojmirovce
Námestie sv. Ladislava 931/7
951 15 Mojmirovce
IČO: 00308269
Telefón: 037/7798268
e-mail: starosta@mojmirovce.sk

Zostavila redakčná rada:
Ing. Mária Debrecéniová,
CSc.
Ing. Jaroslav Horváth
Mgr. Tatiana Ivanová
Mária Kukanová
Bc. Tomáš Poledník

Registračné číslo časopisu
Mojmirovčan:
EV 3260/09.
ISSN 1339 - 0988
Zodpovedný:
Mgr. Martin Palka - starosta
obce

Redakčná rada si vyhradzuje
právo krátiť a upravovať
príspevky.
Neuverejnené a nevyžiadané
príspevky nevraciamy.
Časopis je zverejnený
v elektronickej verzii (PDF)
na webovej stránke obce.

Grafický dizajn, dtp grafika:
Pavol Deglovič
PANTER PMD s.r.o Nitra,
0905 259 609,
e-mail: studio@panter-pmd.sk,
www.panter-pmd.sk

* **ZO Jednota dôchodcov Slovenska v Mojmirovciach** usporiada dňa **13. novembra 2018 o 14. 00 hod.** prednášku pre seniorov na tému **Ako sa nestat' obeťou podvodníkov a zlodejov**. Prednáška sa uskutoční v **Regionálnom múzeu** (malý kaštieľ) Mojmirovce.

* **Materské centrum Urmínček** pozýva na predstavenie s názvom **O chlapcovi, ktorý hľadal vôňu čokolády**. Ide o interaktívne predstavenie pod vedením Mateja Daniša, ktorý predstaví príbeh o chlapcovi z jeho knihy. Je určený pre veľké aj malé deti, ktoré majú radi divadielko a zapájanie sa do príbehu. Toto predstavenie sa uskutoční v priestoroch **Materského centra Urmínček v piatok 16. novembra 2018 o 17. 00 hod.** Vstupné je 3€.

* **Základná škola Mojmirovce a Rada rodičov** Vás pozýva na **KATARÍNSKU ZÁBAVU** dňa **17. novembra 2018 o 18.00 hod. v jedálni ZŠ Mojmirovce**. O dobrú večeru a bohatú tombolu je postarané. Do tanca Vám bude hrať DJ. Vstupné 15 €/osoba (vino, káva, večera, kapustnica). Vstupenky si môžete zakúpiť na sekretariáte v ZŠ Mojmirovce.

* **Materské centrum Urmínček** Vás pozýva na prednášku s názvom **Komunikácia nie je všetko, komunikácia je za všetkým**, ktorá sa uskutoční **22. novembra 2018 o 17.00 hod.** v priestoroch **MC Urmínček**.

* **V piatok 23. novembra 2018 o 17.00 hod.** sa v **Regionálnom múzeu Mojmirovce** uskutoční prezentácia novej publikácie **Fialky v okne, vôňa kuchyne** autora Roberta Žilíka v rámci besedy s hudbou s názvom **Novembrové spomínanie**.

* **Obec Mojmirovce a Občianske združenie INŠPIRÁCIA** pozývajú občanov na **IV. COUNTRYBÁL v sobotu 24. novembra 2018 od 20.00 hod. do Penzióna BRUDER**. Do tanca vás pozývajú country skupina **PACIPACIFIK** zo Zvolena a **Svätá voda** z Holandska. Program spestrí tanečná skupina **Country a Penco & Eifel + Danča**. Vstupné 15,00 €. V cene vstupného je zahrnutá večera. Predpredaj a rezervácie vstupeniek v klientskom centre OcÚ Mojmirovce počas úradných hodín.

* **V sobotu 1. decembra 2018 o 15.30 hod.** sa v **Regionálnom múzeu Mojmirovce** uskutoční slávnostné otvorenie novej časti expozície, ktorá doplní Slávne urmínske rody. Expozícia návštevníkom predstaví bližšie poznatky o rodoch **Aldobrandiniovcov, Úrményiovcov a Huňadyovcov**.

Zmeny vo Vodárenskej správcovskej spoločnosti Mojmirovce, s. r. o.

(predtým CEDRON-Mikroregión, s. r. o.)

Starostovia obcí (Mojmirovce, Svätoplukovo, Štefanovičová a v predošlom období Veľká Dolina a Poľný Kesov) ako spoločníci vodárenskej spoločnosti CEDRON – Mikroregión, s. r. o., sa rozhodli riešiť kritickú situáciu vo vodárenskej spoločnosti, v súčasnosti premenovanej na Vodárenskú správcovskú spoločnosť Mojmirovce, s. r. o.

Vodárenská spoločnosť dlhé roky vykazovala hospodárske straty a neriešila sa situácia v spojitosti vodárenská spoločnosť a čistička odpadových vôd. Tento nevyhovujúci stav bol zapríčinený tým, že spoločníci, starostovia obcí, z pochopiteľných príčin nestíhali situáciu systematicky riešiť, ale sa spoliehali iba na vtedajšie vedenie vodárenskej spoločnosti CEDRON-Mikroregión, s. r. o. Ako sa v priebehu času ukázalo, ani posledné vedenie spoločnosti situáciu v dostatočnej miere neriešilo a práca v spoločnosti išla viac-menej samospádom. Nebola dostatočne venovaná pozornosť hospodáreniu v spoločnosti, odbornej starostlivosti o čističku odpadových vôd, ako aj údržbe vodovodných a kanalizačných sietí. S nástupom nového riaditeľa spoločníci očakávajú pozitívne zmeny, nakoľko je odborníkom práve v tejto oblasti, má príslušné vzdelanie, skúsenosti a dlhoročnú prax. Tieto zmeny si však vyžadujú veľa času, kým príde k úplnej náprave a tiež k zmenám v hospodárení. Potrebné zmeny si vyžiadala aj personálna oblasť. V čase nástupu riaditeľa boli nedoplatky vo výške 23 000 €,

ktoré sa podarilo od júla po september 2018 znížiť o 5000 €. Medzi ďalšími zisteniami riaditeľa bolo, že spoločnosť nemala vyhotovené a aktualizované mnohé zo zákona potrebné dokumenty a nepracovala v súlade s nimi. Pokiaľ išlo o opravy a údržbu sietí a ČOV, opravy neboli vykonávané v pravidelných cykloch, respektíve vôbec. Malý príklad, kde problémy s kanalizačnou sieťou sa namiesto riešenia technickými opatreniami a údržbou riešili vložením pohlcovačov pachu do kanalizácie. Známe sú aj prípady, kde neboli požiadavky a nahlásenia porúch klientov riešené včas alebo vôbec. Súčasné vedenie spoločnosti muselo prijať aj určité reštriktívne opatrenia. Úprimne povedané, spoločnosť sa dostala za minulé roky do takeého stavu neriešením základných problémov, že hrozilo, že obce budú odpodjené od dodávok pitnej vody aj pre neplatenie faktúr. K týmto opatreniam dochádza aj z toho dôvodu že stav a evidencia zmlúv sú neaktualizované. Súčasný riaditeľ navrhuje v najbližšom období realizovať generálnu revíziu všetkých odberateľských miest a zmlúv. Na základe revízií budú prijaté ďalšie opatrenia v spoločnosti. Predchádzajúce vedenie nakúpilo drahý užívateľský software, ktorý na ponúkané možnosti využitia sa využíva minimálne s pomerne vysokými mesačnými nákladmi. Riaditeľ upozornil, že siete aj zariadenia vrátane čističky odpadových vôd vyžadujú nemalé finančné náklady vzhľadom na zanedbanosť údržby a taktiež vek. V roku 2019 dôjde k novému nastaveniu spoločnosti tak, aby bol vylepšený nielen hospodársky výsledok v nasledujúcom období, ale aj aby došlo k skvalitneniu služieb voči klientom vodárenskej spoločnosti.

**Vodárenská správcovská spoločnosť
Mojmirovce, s.r.o.**

dotácie na obnovu hasičskej zbrojnice.

Autor: ToP

Vyriešenie dopravnej situácie pred ZŠ a MŠ

Rodičov detí v základnej a materskej škole, ako aj obyvateľov Školskej ulice roky trápila dopravná situácia pred školou. Ráno sa tvorili kolóny, pretože odstavené autá dočasne blokovali jeden jazdný pruh. Preto obec v spolupráci s vedením ZŠ v lete pristúpili k rozšíreniu chodníka s možnosťou krátkodobého odstavenia áut.

Dopravná situácia v čase špičky.

Po mesiaci, od začiatku školského roku, môžeme skonštatovať, že prišlo k významnému zlepšeniu bezpečnostnej situácie na Školskej ulici (viď foto), netvorí sa kolóny, cesta je obojsmerne priechodná a deti bezpečne vystupujú z auta priamo na chodník. Prišlo aj ku zlepšeniu komfortu obyvateľov Školskej ulice. Pôvodný rozpočtový náklad bol 29 tisíc €, reálne náklady obce sa podarilo znížiť pri zachovaní kvalitatívnych a bezpečnostných štandardov, za čo ďakujem Ing. Františkovi Visolajskému (stavebný dozor).

Súčasťou zámeru je druhá fáza výstavby, počas ktorej sa v budúcnosti vybuduje parkovisko pre MŠ za Malým kaštieľom (tzv. zadný vchod ku MŠ). Za rodičov sa chcem poďakovať vedeniu obce Mojmirovce, ako aj vedeniu ZŠ, ktoré bolo plne nápomocné počas realizácie projektu.

MUDr. Kristína Visolajská,
predsedníčka Rady školy

Rekordná účasť bežcov na Cedronskom behu

V nedeľu 23. septembra 2018 sa v Mojmirovciach uskutočnil v poradí ôsmy ročník Cedronského behu. Trať týchto bežeckých pretekov spája štyri obce mikroregiónu Cedron - Mojmirovce, Veľká Dolina, Poľný Kesov a Štefanovičová. Už tradičným zázemím behu sú priestory Kaštieľa Mojmirovce, pred ktorým bežci začínajú a taktiež končia svoj beh. Vytrvalci si zmerali sily na dvoch tratiach 7 km a 15 km, pričom tá dlhšia je aj certifikovaná. Heslom Cedronského behu je: „Buď vytrvalec!“ Tohto hesla sa držali všetci zúčastnení bežci, pretože každý z nich, možno aj po prekonaní samého seba, prešiel cieľom.

Pre Cedronský beh je už typické jesenné počasie. Počas pretekov osviežil bežcov niekoľkokrát krátky dážď. Ku koncu pretekov sa konečne ukázali aj slnečné lúče. Na trať sa v hlavných kategóriách 7 a 15 km postavilo spolu 194 bežcov. Bežci sa rozdelili presne na polovicu, čiže 97

bežcov bežalo 7 km trať a 97 bežcov 15 km trať. K dospelej sa pridalo aj viac ako 60 malých nádejných vytrvalcov, ktorí súťažili na trati dlhej 400, 800 a 1200 m.

Absolútnym víťazom behu na 15 km sa stal Jozef Čurlej (OŠ BK Furča Košice) v čase 54:29 a najlepšou bežkyňou v tejto kategórii bola Dagmar Vargová (AK Bojničky) s časom 1:06:01. Beh na 7 km vyhral vytrvalec Róbert Miskolczi (AC Nove Zámky) v čase 26:25 a najlepšou ženou bola Jana Mácsaiová (DŠA VIETO Levice) časom 30:44.

Protipovodňový vozík pre DHZ Mojmirovce

V stredu 24. októbra 2018 starosta obce Mgr. Martin Palka spolu s členmi DHZ Mojmirovce prevzali z rúk ministerky vnútra Denisy Sakovej kľúče od protipovodňového vozíka.

Postupne sa tak zvyšuje technická vybavenosť dobrovoľného hasičského zboru v Mojmirovciach. Je dôležité veriť, že naša obec bude v nasledujúcich rokoch úspešná aj pri získavaní

Po dobehnutí si všetci vytrvalci mohli vychutnať bežecký servis v podobe obeda, občerstvenia a možnosti zregenerovania sa v bazéne Kaštieľa Mojmírovce. Samozrejme, nemohlo chýbať ani slávnostné odovzdávanie cien jednotlivým víťazom.

Organizátori behu ďakujú za pomoc obciam Mojmírovce, Poľný Kesov, Cabaj-Čápor, Svätoplukovo, Štefanovičová, Nitrianskemu samosprávnemu kraju, a taktiež ďalším sponzorom, ktorí podujatie podporili materiálne aj finančne. Cedron Klub ďakuje všetkým divákovi a bežcom za priazeň a účasť a teší sa na vás na 9. ročníku Cedronského behu v roku 2019 opäť v Mojmírovciach.

Marek Dojčán

Foto: Michal Bohunčák

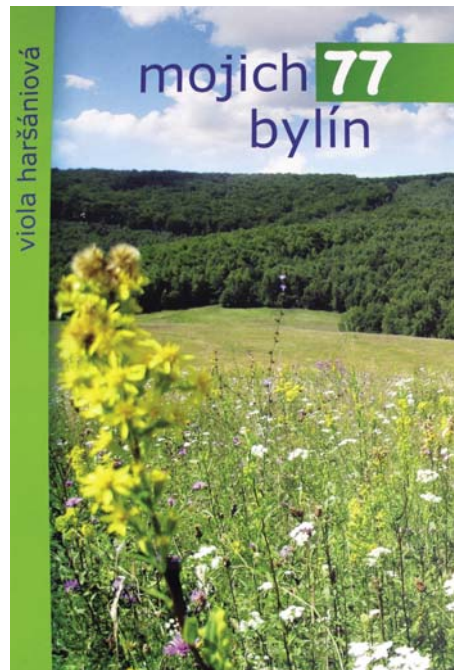
Mojich 77 bylín

„Skôr ako začnem zbierať bylinky, nezapudnem poďakovať Bohu a všetkým neviditeľným bytostiam, ktoré sa o ne starajú, za ich liečivú silu, a Zemi, ktorá im poskytuje, čo potrebujú.“

Viola Haršániová

Príroda vytvorila pre človeka prostredie, v ktorom mu poskytuje všetko, čo potrebuje pre svoju existenciu a ďalší rozvoj. Je nabitá energiou, ktorú nám odovzdáva... Možno to sami podvedome cítime, tak jej nádherné zákutia vyhľadávame, ba utiekame sa k nim, akonáhle nám to uponáhľaná doba dovoľuje. Hovoríme tomu, že si „dobíjame baterky“. Príroda má pre nás mnoho darov a zvlášť obdarený i šťastný je ten, kto ich pozná a vie využiť nielen pre svoj prospech, ale aj pre pomoc iným. Medzi týchto šťastných ľudí patrí aj Viola Haršániová, ktorá je autorkou knihy *Mojich 77 bylín*. Knihu považujem v porovnaní s inými knihami s témou liečivých bylín a ľudového liečiteľstva za veľmi netradičnú tým, že obsahuje okrem popisov bylín, miest ich výskytu, histórie zberu a využitia, taktiež využitia v prevencii a podpornej liečbe mnohých ochorení, aj autorkine osobné skúsenosti. Spolu s liečivými bylinami a návodmi na ich použitie v liečbe, autorka odovzdáva písmom aj fotografiami kus samej seba, svoje osobné zážitky. Spomína pramene, ktoré ju dovedli k

mnohým poznaniam a vždy ju posunuli kus ďalej a motivovali v náročnej činnosti, ktorou je nepochybne zber a sušenie a konečné spracovanie liečivých rastlín. Kniha podrobne popisujúca 77 rastlín a ich použitie v ľudových liečebných postupoch je veľmi obsažná, plná praktických rád a odporúčaní pre tých, ktorí by sa chceli venovať zberu liečivých rastlín a taktiež pre tých, ktorí by rastliny chceli využiť pre upevnenie svojho zdravia alebo pre pomoc svojim priateľom a blízkym. Kniha je obohatená citátmi zo Svätého písma, citátmi sv. Františka z Assisi, Matky Terezy, Mahátmu Gándího, Phila Bosmansa... Text pri popise a využití jednotlivých rastlín je sprevádzaný podrobnými farebnými ilustráciami Tatiány Ivanovej. Knihu okrem ilustrácií dopĺňajú fotografie Dagmar Drdošovej zo zberu liečivých bylín uprostred našej slovenskej prírody. Fotografie sú plné farieb a žiarivého slnka, lebo ako píše autorka, slnečné krásne dni sú najlepšie pre zber. O grafickú úpravu sa postaral Peter Vince. Autorka v úvode knihy ďakuje všetkým, ktorí sa zaslúžili o jej vydanie a tak jej pomohli splniť jeden z jej veľkých snov.

Veríme, že kniha si nájde svojich čitateľov a bude ozdobou knižnice v mnohých domácnostiach.

Edita Filipová

Fialky v okne, vôňa kuchyne

Miestna história našich dedín a miest by takmer zapadla prachom zabudnutia, keby o nej nepísali literáti, regionalisti, historici zameraní na regionálnu históriu a kronikári. U nás medzi nich patria Jozef Gál, Viola Haršániová, Peter Keresteš, Pavol Takáč a iní. K mapovaniu miestnych dejín sa snažím svojimi publikáciami prispieť aj ja. Nemenovaná staršia pani, s ktorou som sa stretol, konštatovala: „Šecko zme to pozahadzovali, a čil nám je to vzácné.“ Našťastie platí, že „nikdy nie je neskoro a z maličkostí sa dá poskladať príbeh, nakresliť obraz, vytvoriť fotoalbum“. Príde čas, kedy sa už nebudeme mať koho pýtať, dozvedieť sa o živote našich predkov, ktorí tvorili duchovné i materiálne hodnoty. Preto je dôležité vyhľadávať fotografie, listiny, trojrozmerný materiál. V minulosti sme vytvárali izby revolučných tradícií (v Mojmírovciach v Poľnohospodárskom družstve), dnes otvárame regionálne múzeá (v Mojmírovciach, Rastislaviciach). Úcta k životu našich predkov a pocit spoluzodpovednosti za zachovanie informácií pre budúce generácie ma viedli k napísaniu ďalšej knihy s názvom *Fialky v okne, vôňa kuchyne*.

Pripravovaná publikácia beletrizuje faktografiu urmínskeho regiónu, konkrétne ôsmich obcí, prostredníctvom príbehov a opisov, sprevažda čitateľa v priestore a čase pred sto rokmi. Kniha pozýva do dvoch kontrastných svetov: vidieckeho panského letohrádku v Urmíne a na

bojiská prvej svetovej vojny ďaleko od domova. Svetový požiar v podobe vojny významne zasiahol do osudov ľudí v regióne Cabajského potoka. Rodina pedintera Ľudovíta Vaculu je späť a osudmi oboch svetov. Bohatý obrazový materiál zo života v letohrádku aj na frontoch – vojakov, legionárov, vracajúcich sa z ruského zajatia transsibírskou magistrálou okolo sveta na 45 lodiach, množstvo korešpondencie a príbehov umožní pochopiť pocity a osudy účastníkov vypätej vojnovnej doby. Kniha obsahuje aj zoznam vyše 60 mien a priezvisk vojakov od Čápora až po Jatov. Svoje miesto v knihe si

našla aj úvaha o Milanovi Rastislavovi Štefánikovi. Súčasťou knihy je ukážka z kuchárskeho zošita receptov z roku 1932. Z neho zistíme, ako sa varilo v panských domoch v prvej polovici 20. storočia. Publikácia je určená tým, čo majú radi históriu génia loci. Poslúži aj ako učebná pomôcka v školách. Cez vlastné emócie vieme pochopiť a prežívať príbehy našich rodičov i prarodičov. Dezertifikácia (spustnutie) historického vedomia človeka zapríčiňuje vykorenenie, apatiu, neúctu voči prostrediu, v ktorom žijeme, v konečnom dôsledku aj voči sebe. Prežije len to spoločenstvo, ktoré má vedomie o svojom bytí. Úcta k svojim predkom je jedným z najstarších a najdôležitejších zákonov prežitia. Preto nezabúdajme a spomínajme, aby sme nemuseli povedať: „Šecko zme to pozahadzovali, a čil nám je to vzácné!“ Kniha bude oficiálne predstavená verejnosti v Regionálnom múzeu Mojmírovce 23. 11. 2018 o 17.00 hod vo forme prezentácie výtlačkov knihy a besedy s hudobným sprievodom. Podujatie sa bude zároveň niesť aj v duchu spomienok na minulé časy prostredníctvom pozvaných hostí. Všetci ste srdečne pozvaní.

Robert Žilík

Slovenskí legionári v Rusku na Sibíri 1917-1920.

Mojmírovskí seniori na zájazde v Topolčiankach

Mojmírovská ZO JDS usporiadala 11. septembra jednodňový zájazd do neďalekých Topolčianok. Za zorganizovanie tohto zájazdu patrí vďaka predsedovi ZO JDS pánovi Vincentovi Belanovi, ktorému v oblasti práce s finančnými prostriedkami výdatne pomáhala pani PhDr. Anežka Strihová. Po organizačných prípravách mohol v uvedený deň autobus s tridsiatimi účastníkmi za celkom priaznivého počasia o 7.45 hod. vyraziť z Námestia sv. Ladislava za novými zážitkami, ktoré sľuboval program zájazdu.

Po dorazení do cieľa cesty nás čakala dohodnutá prehliadka Národného žrebčína Topolčianky. Za fundovaného výkladu sprievodkyne sme sa dozvedeli o histórii a súčasnej činnosti tohto zariadenia, okrem iného i to, že sa tu vedie plemenná kniha lipicana a plemenné knihy plemena Hucul, Arab, ako i centrálna evidencia koní na Slovensku. Prezreli sme si priestory stajní a tréningových priestorov, kde sme uvideli krásne exempláre plemenných koní hlavne bielych krásavcov – lipicanov. Zaujímavá znela informácia, že tieto koníky sa rodia čierne a až v

priebehu ďalšieho života získavajú svoju typickú bielu farbu. No ako to už v prírode býva, nie každý koník farbu zmení, a tak existuje isté percento jedincov aj tmavej farby. Zvláštnu pozornosť si užíva lipican žijúci vo vyzdobenej kóji stajne, ktorý bol symbolickým darom anglickej kráľovnej pri jej návšteve na Slovensku.

Obohatení o nové poznatky zo žrebčína sme o 10.00 hod. zahájili prehliadku ďalšieho skvostu Topolčianok – klasicistický kaštieľ, tvoriaci južné krídlo historického objektu staršieho zámku. Zámok bol v minulosti letným sídlom Habsburgovcov a po vzniku prvej ČR slúžil ako prezidentské letovisko. Do Topolčianok mimoriadne rád pravidelne chodieval prvý prezident Československej republiky T.G. Masaryk, ktorý tu nielen oddychoval, ale aj pracoval. Prezreli sme si priestory klasicistického zámockého krídla, ktoré je múzeom. Zaujímavá je bohatá knižnica s vyše 14 000 zväzkami. Je jednou z mála zachovaných zámokových knižníc na Slovensku. Ďalej sme mohli obdivovať dobový interiér a vzácny nábytok zo 16. až 19. storočia s prekrásnou obrazovou výzdobou a so zbierkami keramiky a porcelánu (ide o jednu z najväčších zbierok keramiky na Slovensku). Samozrejme, že veľmi zaujímavé boli i samotné priestory kaštieľa. Miestnosti s bohatou výzdobou a dobovými keramickými kachľami a najmä ústredná sála s dominantnou kopulou.

Po prehliadke kaštieľa sme si dopriali obed a potom nás o 13.00 hod. čakal posledný bod programu zájazdu – návšteva Vinárskeho závodu Topolčianky – prehliadka prevádzkových priestorov závodu a degustácia miestnych produktov. Po príchode do areálu závodu nás privítala sprievodkyňa – someliérka s ponukou štýlového Sektu 1933 vyrábaného v miestnom závode tradičnou metódou sekundárnej fermentácie vína vo fľaši a zrenia po dobu 9 mesiacov kombináciou odrôd Chardonnay a Rulandské modré. Pre ochutnanie bolo treba prekonať prekážku odzátkovania fľaše pomocou meča, s čím si ale členovia nášho zájazdu hravo poradili. Potom už nič nebránilo pochutnať si na tomto delikátnom produkte. Po tejto maškrte nasledovala prehliadka priestorov závodu, pivnic s prírodnou klímou, v ktorých sa nachádzali drevené sudy s objemom 5 000 a 10 000 litrov so zrejúcim ví-

nom. Ďalšou príjemnou činnosťou bola návšteva priestorov pre degustáciu vína. Tu sme mohli za odborného výkladu someliérky „okošovať“ výber vzoriek produktov miestnej ponuky: biele odrody – Devín, Rizling vlašský, Pálava, ružové víno odrody Cabernet Sauvignon a červené víno Neronet (kríženc (Svätovavrincecké x Modrý Portugal) x Alibernet) a Svätovavrincecké.

Po degustácii sme ešte navštívili miestnu predajňu, v ktorej sa dalo vybrať zo širokej ponuky vín, burčiaku aj poľovníckych produktov – mäsa z diviaka, či jelenej zveri. A veru aj z tejto ponuky si každý niečo odnášal. Po absolvovaní celého programu ostalo už len nastúpiť do autobusu a vydať sa na cestu domov s konštatovaním, že za hodnotnými zážitkami nie je potrebné vyberať sa vždy niekde ďaleko.

D.M.

Foto: Lubomír Striha

Pod'akovanie darcom krvi

Miestny spolok Slovenského Červeného kríža, vedenie obce Mojmirovce a Národná transfúzna služba v Nitre, vyslovujú úprimné poďakovanie všetkým dobrovoľným darcom krvi, ktorí sa dňa 18. septembra 2018 zúčastnili spoločného odberu krvi v priestoroch zasadačky obecného úradu. Toto poďakovanie rovnako patrí aj darcom, ktorí sa z rôznych dôvodov nezúčastnili spoločného odberu v obci, ale svoju kvapku krvi ochotne odovzdali individuálne priamo v priestoroch NTS v Nitre.

Osobitne si ceníme a vyzdvihujeme iniciatívu pedagógov našej materskej školy, ktorí už tradične sa prichádzajú pozrieť s deťmi, ako tety v bielych plášťoch zoberú tým usmiatej ujom i tetám trošku krvičky a ich to ani len nebolí. Zjavne je to pre deti veľký a pozitívny zážitok. Tí odvážnejší z nich sa aj smelo posadili do voľných odberových kresiel, z ktorých sa im ani nechcelo dolu, aby uvoľnili kreslo na vyskúšanie

si ho i svojim kamarátom. No našlo sa medzi nimi i zopár menej smelých, ktorí ostatných radšej počkali s pani učiteľkou na chodbe. Táto úprimná zvedavosť deťom v tomto veku isto pomôže prekonať strach z bielych plášťov a veríme, že ešte viac by deťom prospelo, ak by v kreslách videli sedieť vlastnú maminku, či ocka. Zároveň oznamujeme, že ďalší spoločný odber krvi sa uskutoční po dohode s NTS Nitra v mesiaci apríl 2019, o čom Vás budeme včas informovať. Veľmi by sme radi uvítali aj nových dobrovoľných darcov krvi. Ešte raz ďakujeme a veríme, že prídete svoju krv darovať aj nabadúce.

Za MS SČK D. Mináriková

Foto: Archív MŠ

Jeseň v Materskom centre

V materskom centre Urmínček sa na jeseň uskutočnilo zopár podujatí, ktoré Vám priblížime v nasledujúcich článkoch.

Tekvičkovo

V Materskom centre Urmínček sa na jeseň uskutočnilo zopár podujatí. Príchod jesene vnukol mamičke Martinke skvelý nápad zorganizovať TEKVIČKOVO. Nápad nám pomohli uskutočniť hlavne mojmirovskí záhradkári, ktorí nám poskytli tekvice na vyrezávanie. Patrí im za zo veľká vďaka. Dňa 23.9.2018 nám počasie síce neprialo, ale o dobrú náladu a úsmevy detí sa postarali rodičia detí, ktorí im pomáhali s vyrezávaním a maľovaním tekvičiek. Menšie deti mali možnosť si tekvičky vyfarbovať alebo vytvárať z papiera, ktorým pomáhala naša pomocníčka Timejka. Najväčšiu radosť mali deti z hotových výsledkov, ktoré sme si vystavili a spoločne sa odfotili pred materským centrom. Vyberanie zrníček síce nebolo až také zábavné, avšak deti to neodradilo od vytvorenia krásnych

strašiakov, s ktorými im samozrejme rodičia veľmi radi pomohli. Prijemná atmosféra, teplý čajik a strašidielka z tekvic, takto vyzeralo naše TEKVIČKOVO v MC Urmínček.

Mgr. Lívia Belanová

Burza nálepiek

COOP Jednota začala pred pár týždňami rozdávať k nákupom krásne nálepky zvieratiek, ktoré mali možnosť deti zbierať a nalepovať do albumu. Toto zbieranie sa stalo natoľko zaujímavým, že Materské centrum Urmínček oslovila Tatiana s prosbou o vytvorenie burzy nálepiek. Tento nápad sme uskutočnili dokonca 2-krát, a to 19. a 26. septembra. Burze predchádzalo lepenie plagátov v obci a vyhlásenie do rozhlasu. A tak sme úspešne privítali všetkých, ktorí si chceli vymieňať, darovať, či zobrať nálepky z materského centra. Veľmi sa tešíme z tejto úspešnej akcie, ktorou sme dopomohli viacerým nazbierať si svoje nálepky a zaplniť si tak svoj album. Album je pre deti naozaj veľmi zaujímavý a poučný, pretože sa z neho dozvedia o zvieratkách žijúcich na Slovensku. Ďakujeme Tatiane Tóthovej za oslovenie a pomoc pri propagácii burzy.

Mgr. Lívia Belanová

Malí muzikanti

Ako minulý rok, tak aj tento sme privítali s radosťou Katku, organizátorku hudobno-animačného kurzu Malí muzikanti. Keďže o kurz bol veľký záujem, rozhodli sme sa osloviť Katku opäť. Tá s radosťou prijala naše pozvanie. V októbri sme uskutočnili 4 stretnutia, na ktorých sa deti vyšantili, zabavili aj kreatívne vyžili. Veľmi sa tešíme, že si na nás našla čas. Tento kurz je určený pre deti, ktoré majú radi hudbu. Každá hodina je venovaná inej téme a príbehu, ktorý Katka deťom rozpráva a spieva. Hodina je doplnená o kreatívnu časť kreslenia, ale aj o hudobnú časť, kedy deti hrajú na hudobných nástrojoch a spievajú. Kurz Malí muzikanti bol úspešný a myslím, že ak bude záujem mamičiek, tak kurz môžeme v budúcnosti zopakovať.

Mgr. Lívia Belanová

Foto: Eva Tóthová

Notový Danny

Danny, náš verný kamarát, nás opäť navštívil v Materskom centre Urmínček. Vo štvrtok 4.10.2018 v popoludňajších hodinách k nám zaví-

tal a s veľkou radosťou nám zaspieval jeho známe pesničky. Všetky deti sa na neho už veľmi tešili. Toto stretnutie sa nieslo v duchu radosti, šťastia a hudobného nadšenia. Danny si so sebou priniesol jeho skvelé hudobné nástroje, a tak ako vždy nám na nich deti s radosťou zahrli veselé tóny. Deti tancujúce na jeho piesne a samozrejme radosť v ich očiach, to je presne to, čo k nám Danny vždy prináša. Každé stretnutie s ním je pre naše deti náučné, hravé a zábavné. Deti Dannyho jednoducho zbožňujú, vždy dokáže rozveseliť každé dieťa a vytvorí skvelý hudobný zážitok. Po koncerte sa tradične zahrli Danny so všetkými deťmi v herničke, pretože vie, že deti majú práve toto najradšej. Ďakujeme Dannymu za každý jeden odohraný koncert, ktorý sa uskutočnil v materskom centre.

Mgr. Lívia Belanová

Foto: Nikoleta Vrábliková

Kurz kváskovania

Materské centrum Urmínček v spolupráci s Naty – Natáliou Žúrekovou Štefkovou si pre Vás pripravilo kurz kváskovania, ktorý sa uskutočnil 6.10.2018.

Vzhľadom na to, že fenomén kváskovania sa za posledné roky rozšíril a zaujal natoľko, som sa rozhodla osloviť Naty s myšlienkou urobiť kurz kváskovania aj v Mojmirovciach. S touto myšlienkou som sa pohrávala už na jar. Prvotný záujem o kurz bol vysoký, a tak som nečakala a dohodla si s ňou termín v októbri. Keď bol termín stanovený, rozhodla som sa osloviť riaditeľku ZŠ kvôli priestorom školskej jedálne. Práve tu sa uskutočnil kurz. Rada by som spomenula a

zároveň poďakovala riaditeľke ZŠ, vedúcej školskej jedálne a aj kuchárke za ochotu pomôcť pri organizácii kurzu. Po samotnej príprave na kurz sa v školskej jedálni stretlo 21 žien, ktoré chceli vedieť čo je to kvások a ako funguje. To, čo je kvások alebo kvas, aké je jeho správne pomenovanie nám bolo vysvetlené hneď na začiatku. Tento kurz bol určený hlavne pre začiatočníkov, tak sa nám snažila vysvetliť naozaj všetko od A po Z. Informácie o tom, ako založiť kvások, čím ho dokrmovať, ale aj založenie vlastného kvásku bolo pre ženy na kurze veľmi zaujímavé a fascinujúce. Za štyri hodiny nám boli vysvetlené naozaj všetky základné informácie o kvásku, o tom ako sa oň starať a ako z neho piecť. V rámci kurzu nám lektorka prichystala na ukážku a ochutnávku aj upečený kváskový chlieb a ukázala nám aj svoj kvások. Okrem dobrej nálady, ktorú Naty vždy rozdáva okolo seba, priniesla aj svoje knihy o kváskovaní, ktoré sme si mohli zakúpiť.

Po skončení kurzu, plní informácií, sme sa občerstvili a dali si podpísať knihy i fotografie. Veľmi rada by som Naty ešte raz poďakovala za

to, že zavítala do našej obce, a že nám poskytla informácie, ktoré teraz budeme využívať pri pečení kváskového chlebaka. Všetkým zúčastneným ženám prajem veľa zdaru v kváskovaní. Dokváskovania priatelia.

Mgr. Lívia Belanová

ZO ŽIVOTA ŠKÔL

Divadielko Svetielko opäť "zasvietilo" v našej MŠ

Počuli ste niekedy strom spievať? V rozprávke, ktorú nám prišlo zahrať divadielko Svetielko, bol čarovný strom, ktorý spieval. Bol to strom života. Preto sa aj rozprávka volala O čarovnom strome.

Jedného dňa však strom prestal spievať, začal blednúť, vysychať, až nakoniec úplne zmizol. Stalo sa to všetko preto, lebo kráľ s kráľovnou bránili ich kráľovskej dcére lásku k chudobnému junákovi. Princezná bola nešťastná, chorľavá a s ňou i celé kráľovstvo. Kráľ s kráľovnou vytrúbili do celého sveta správu, že sa hľadá odvážny mladík, ktorý pôjde až k slnku a prinesie odpoveď, prečo strom života zmizol. Trubačmi boli naše deti. Pytačov bolo veľa, ale iba chudobnému junákovi sa to podarilo. Na jeho strastiplnej ceste mu pomáhali naše deti: chytili hada z vysychajúcej studne, zbierali drahokamy slepeho kráľa. Nakoniec zvíťazila láska dvoch mladých ľudí

nad bohatstvom a sebaľúbosťou. Deťom bola rozprávka potešením, ale aj poučením. Zázračný strom opäť zažiaril a zaspieval svoju pieseň spoločne s deťmi.

„Ďakujem ti slnko, ďakujem ti zem, ďakujem za krásny deň.“

Ľubica Kozmová

Európsky týždeň športu

Ahoj prázdniny, škôlka volá. Začal september a dvere materskej školy otvárali malé rúčky detí. Niektoré so slzami, niektoré s úsmevom. Staršie deti začali školský rok športovaním. Hneď druhý septembrový týždeň sa niesol v duchu Európskeho týždňa športu. Hádzali loptami, bežali, skákali, preliezali, súťažili. Osvojovali si tak pravidlá súťaženia a hlavne pravidlá fair play. Víťazmi boli všetky deti s radosťou z pohybu a upevňovania kamarátstiev prostredníctvom športových aktivít.

Anna Velebná

Športu zdar v novom školskom roku 2018/2019

V úvode školského roka 2018/2019 sme nadviazali na tradíciu rozvíjania pohybových schopností našich žiakov. Priestory zrekonštruovanej veľkej telocvične ZŠ sme preverili v septembri v Turnaji vo vybíjanej, ktorý sa konal v rámci pripomienky na Európsky týždeň športu. Turnaja sa zúčastnili žiaci 5. – 9. ročníka, pričom si zmiešané družstvá merali svoje sily v dvoch kategóriách. V kategórii mladších žiakov (5. – 6.r.) sa najviac darilo žiakom a žiačkam z 5.B. V kategórii starších si prvenstvo vybojovali športovci z 8.B. Gratulujeme.

V septembri sme využili i ponuku účasti na 2. ročníku matičného pohára v stolnom tenise, z

ktorého sme odchádzali vďaka Kamilovi Arpášovi zo 7.B pyšní za vybojované 2. miesto.

V októbri sme už tradične potvrdili svoje kvality na okresnej súťaži v Cezpoľnom behu, kde nás svojim výkonom mimoriadne potešil žiak Tomáš Štefek z 8.A, ktorý v silnej konkurencii, vyše stovky bežcov okresu, obstál na výbornú – zabehol do cieľa ako prvý, a tým si vybojoval postup do krajského kola súťaže. Svoj nesmierny športový talent potvrdil v krajskom kole, kde si zo stupňa víťazov odniesol bronzovú medailu.

Ceníme si účasť na súťažiach a úspechy všetkých našich žiakov, ktorým šport robí radosť. Ste pre nás veľkou motiváciou a odmenou za vynaloženú energiu! Všetkým športovčivým žiakom a žiačkam želim veľa radosti z pohybu v aktuálnom školskom roku.

Mgr. Peter Slíž

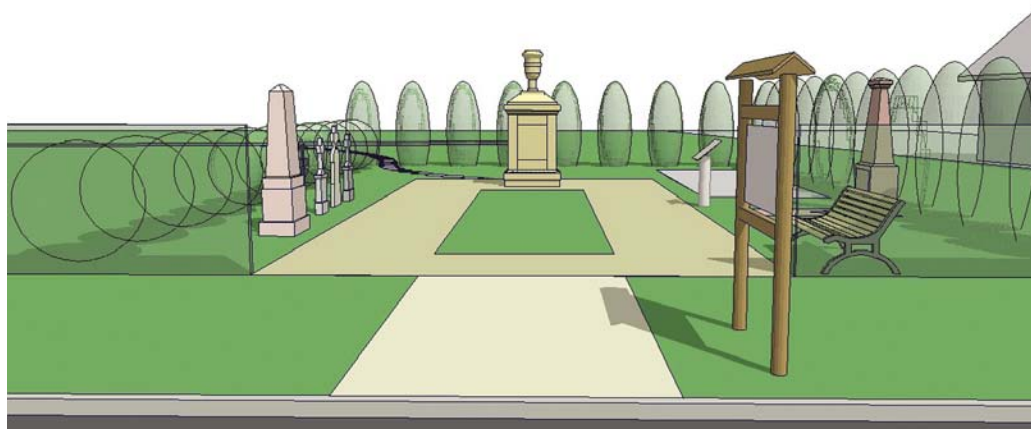
Cholerový pomník z roku 1831

Prvé záznamy o cholerovej epidémii pochádzajú z Indie, z údolia posvätej rieky Gangy. Tieto veľmi staré záznamy pochádzajú z obdobia rokov pred Kristom. Cholera epidémia sa v Európe objavila v prvej tretine 19. storočia. Neúrodné roky, hlad, podvýživa obyvateľstva a nečistota boli jej živnou pôdou. Epidémia sa šírila do Európy niekoľkými cestami.

V historických dokumentoch sa dočítame, že v roku 1819 boli v povodí rieky Gangy povodne a bohaté zrážky sužovali obyvateľstvo aj v ďalších rokoch. Teplá voda a nečistota vytvárali ideálne podmienky pre šírenie cholery. Rieka znášala morové baktérie až do Indického oceánu. Vodnou cestou sa z vnútrozemia dostala do prístavov, kde kotvili lode najmä z Anglicka. Druhá cesta viedla po súši, po starých obchodných cestách. Obchodné karavány putovali cez Ural do Ruska a na Ukrajinu. Z Ruska sa rýchlo rozšírila do severských štátov, Nemecka a strednej Európy. Historické materiály zaznamenali prvé obeť na východnom Slovensku. V Nitrianskej stolici zaútočila koncom júla 1831. Cisár vydal nariadenia, ktorými sa riadil aj nitriansky župan. Prikázal zriadiť cholerové komisie na ochranu obyvateľstva. Robili to, čo vedeli, ale cholera

zúriivo útočila. V starej urmínskej matrike úmrtí farár Jozef Márkly, správca rímsko-katolíckej farnosti, zaznamenal prvú obeť na panstve grófa Huňadyho na Pereši. Obetí bolo denne aj vyše dvadsať.

Medzi súpisom obetí napísal farár Jozef Márkly túto poznámku: „Dňa 28. augusta 1831 sme otvorili a posvätili nový katolícky cintorín na Prihoni“. Ústredný kríž na cintoríne bol

vysvätený v deň otvorenia cintorína. Kríž pochádza z dielne nitrianskeho sochárskeho majstra Bartolomeja Münicha. V Urmíne hneď na začiatku cholerovej epidémie v auguste 1831 vykopali veľký hlboký spoločný hrob, ktorý spolu s pribúdajúcimi obeťami celé tri mesiace postupne zväčšovali. Pôvodná spoločná márnica stála ešte v druhej polovici 20. storočia. Pohrebné obrady vykonával farár Jozef Márkly. V spoločnom hrobe je pochovaných 412 ľudí. Pochádzajú z Urmína, Kesova, Šalgova, Doliny a zo všetkých okolitých majerov, ktoré patrili grófovi Huňadymu. Epidémia skončila 25. októbra 1831 smrťou poslednej obeť, ktorou bol 39 ročný František Kišš, otec prvej obeť ročného syna Štefana. Po skončení epidémie pozostali urobili zbierku a dali vytesať spoločný pomník vytesaný zo sopečného tuftu dovezeného zo Štiavnických vrchov. Na vrchole pomníka bol symbolický kalich horkosti a utrpenia. Na čelnej strane bol veľký kovový kríž, kovové písmená, ktoré v stručnom texte písali o tragédii. Kríž a text ktosi zničil. Žiaľ, ani historik Pavol Takáč sa nedopátral k obsahu textu, a žiaľ, nezachovala sa ani žiadna fotografia.

Vedľa spoločného hrobu obeť epidémie je pochovaný lekár (má menší mramorový pomník z „tárdoškého mramoru“), o ktorom Jozef Márkly v matrike mŕtvych zapísal:

„17. august 1831 - Jozef Záhoranský, 62 rokov, lekár, vojenský chirurg, u Jána Huňadyho, pôvodcom z Prahy“.

Jozef Záhoranský pôsobil na panstve grófa Huňadyho od roku 1800 až do svojej smrti. Ošetroval chorých a sám sa stal obeťou cholery. Nezabúdajme na jeho pamiatku. Do konca svojho života zostal verný Hippokratovej prísaha.

Na obnovu a revitalizáciu celého areálu je pripravený spracovaný návrh. Prvé pokusy o záchranu originálneho pomníka sme robili s Pavlom Takáčom v rokoch 1972- 1973, ale bez úspechu. Mnoho rodákov z Mojmíroviec má v spoločnom hrobe svojich predkov. Veríme, že sa raz nájdú finančné prostriedky na realizáciu obnovy celého areálu, ktorý sa zároveň stane dôstojnou prezentáciou našej úcty k zomrelým predkom.

Viola Haršániová

Foto: archív RMM,

Vizualizácia: Ing. arch. Peter Haršáni

Akordeón v múzeu

(V rámci hudobného festivalu Grassalkovich Music Festival 2018)

Prekrásny jesenný nedeľný deň privítal v našom letohrádku pokračovanie podujatia Grassalkovich Music Festival 2018 koncertom, na ktorom sa predstavil hudobným recitálom na akordeóne sólista Boris Lenko, ktorý je známou osobnosťou v oblasti interpretácie vážnej hudby. Boli sme svedkami toho, ako sa v jeho rukách mení jediný nástroj na celý orchester, ktorý nás v priebehu koncertu previedol viacerými hudobnými žánrami a tiež autorskými skladbami. V jeho interpretácii sme si vypočuli diela Johanna Sebastian Bacha, Josepha Haydna, Domenica Scarlattiho, Jozefa Podprockého, Johna Zorna a skladby autora samého. Veľmi nás potešilo, že publikum zaplnilo koncertnú sálu múzea, a že koncerty vážnej hudby sú osviežením v oblasti kultúry našej obce. Tešíme sa v múzeu na ďalšie

stretnutie s krásnou hudbou 25. novembra 2018 o 15,00 hod.

Edita Filipová

Autoškola PANTER

Výcvik žiadateľov o vodičské oprávnenie sk. B a B96

Foto: Pavol Deglovic

**Prihlás sa a vyhraj pre seba
a priateľa let nad Nitrou!**

**PERO
SLOVAKIA
BOOGIE**

JAZDÍME BEZPEČNE!

JAZDÍME BEZPEČNE!

f Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň ♠ Infolinka: 0905 554 888

**Chcete sa zbaviť
starých kníh, novín,
časopisov, obrazov?
Likvidujete knižnicu?**

e-mail: pdeglovic@panter-pmd.sk mobil: 0905 259 609